

**Regulamin określający wewnętrzną procedurę zgłaszania
naruszeń prawa obowiązującą w Narodowym Centrum Krwi**

**Dział I
Postanowienia ogólne**

1.

1. Niniejszy regulamin określa:
- a. warunki objęcia ochroną pracowników oraz innych osób zgłaszających informacje naruszeniach prawa;
 - b. środki ochrony pracowników oraz innych osób zgłaszających informacje o naruszeniach prawa;
 - c. zasady dokonywania zgłoszeń wewnętrznych naruszeń prawa;
 - d. zasady przeprowadzania działań następnych.
 - e. Regulamin nie przewiduje przyjmowania zgłoszeń anonimowych.

2.

Ilekroć w niniejszym regulaminie jest mowa o:

- a. działaniu następczym - należy przez to rozumieć działanie podjęte przez pracodawcę w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym przez dochodzenie wewnętrzne, postępowanie wyjaśniające, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń;
- b. działaniu odwetowym - należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa zgłaszającego lub wyrządza lub może wyrządzić szkodę zgłaszającemu;
- c. informacji o naruszeniu prawa - należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w organizacji, w której zgłaszający pracuje lub pracował, lub w innej organizacji, z którą zgłaszający utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- d. informacji zwrotnej - należy przez to rozumieć przekazanie zgłaszającemu informacji na temat planowanych lub podjętych działań następnych i powodów takich działań;
- e. kontekście związanym z pracą - należy przez to rozumieć całokształt okoliczności związanych ze stosunkiem pracy lub innym stosunkiem prawnym stanowiącym podstawę świadczenia pracy, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa;
- f. osobie, której dotyczy zgłoszenie - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub z którą osoba ta jest powiązana;

- g. osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga zgłaszającemu w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą;
- h. osobie powiązanej ze zgłaszającym - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub członka rodziny zgłaszającego;
- i. pracodawcy - należy przez to rozumieć Narodowe Centrum Krwi;
- j. pracownikowi - należy przez to rozumieć pracownika w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy oraz pracownika tymczasowego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1563), zatrudnionego w Narodowym Centrum Krwi;
- k. zgłoszeniu - należy przez to rozumieć zgłoszenie wewnętrzne lub zgłoszenie zewnętrzne;
- l. zgłoszeniu wewnętrznym - należy przez to rozumieć przekazanie informacji o naruszeniu prawa pracodawcy;
- m. zgłoszeniu zewnętrznym - należy przez to rozumieć przekazanie informacji o naruszeniu prawa organowi publicznemu lub organowi centralnemu.

3.

Naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące:

- a. zamówień publicznych;
- b. usług, produktów i rynków finansowych;
- c. zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- d. bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- e. bezpieczeństwa transportu;
- f. ochrony środowiska;
- g. ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
- h. bezpieczeństwa żywności i pasz;
- i. zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- j. zdrowia publicznego;
- k. ochrony konsumentów;
- l. ochrony prywatności i danych osobowych;
- m. bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- n. interesów finansowych Unii Europejskiej;
- o. rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych.

4.

Pracodawca nie przewiduje zgłaszania innych naruszeń niż wymienione w pkt. 3.

5.

Regulamin stosuje się do osoby fizycznej, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną, w kontekście związanym z pracą, w tym do:

- a. pracownika, także w przypadku, gdy stosunek pracy już ustał,
- b. osoby ubiegającej się o zatrudnienie, która uzyskała informację o naruszeniu prawa w procesie rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy,
- c. osoby świadczącej pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- d. przedsiębiorcy,

- e. akcjonariusza lub wspólnika,
 - f. członka organu osoby prawnej,
 - g. osoby świadczącej pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
 - h. stażysty,
 - i. wolontariusza
- zwanych dalej „zgłaszającymi”.

6.

Zgłaszający podlega ochronie określonej w Dziale II, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacja o naruszeniu prawa jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że informacja taka stanowi informację o naruszeniu prawa.

7.

1. Dane osobowe zgłaszającego oraz inne dane pozwalające na ustalenie jego tożsamości nie podlegają ujawnieniu, chyba że za wyraźną zgodą zgłaszającego.
2. Pracodawca po otrzymaniu zgłoszenia, może w celu weryfikacji zgłoszenia oraz podjęcia działań następnych zbierać i przetwarzać dane osobowe osoby, której dotyczy zgłoszenie, nawet bez jej zgody. Przepisu art 14 ust. 2 lit. f rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) nie stosuje się, chyba że zgłaszający działał z naruszeniem art. 6.
3. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia są przechowywane przez pracodawcę, organ publiczny lub organ centralny nie dłużej niż przez okres 5 lat od dnia przyjęcia zgłoszenia.

Dział II

Zakaz działań odwetowych i środki ochrony

8.

Wobec zgłaszającego nie mogą być podejmowane działania odwetowe.

9.

1. Jeżeli praca jest lub ma być świadczona na podstawie stosunku pracy, zgłaszający nie może być niekorzystnie traktowany z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.
2. Za niekorzystne traktowanie, o którym mowa w ust. 1, uważa się w szczególności:
 - a. odmowę nawiązania stosunku pracy;
 - b. wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku pracy;
 - c. nie zawarcie umowy o pracę na czas określony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, nie zawarcie kolejnej umowy o pracę na czas określony lub nie zawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony, po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony- w sytuacji gdy pracownik miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa;
 - d. obniżenie wynagrodzenia za pracę;
 - e. wstrzymanie awansu albo pominięcie przy awansowaniu;

- f. pominięcie przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą;
 - g. przeniesienie pracownika na niższe stanowisko pracy;
 - h. zawieszenie w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
 - i. przekazanie innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków pracowniczych;
 - j. niekorzystną zmianę miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
 - k. negatywną ocenę wyników pracy lub negatywną opinię o pracy;
 - l. nałożenie lub zastosowanie środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
 - m. wstrzymanie udziału lub pominięcie przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe;
 - n. nieuzasadnione skierowanie na badanie lekarskie, w tym badania psychiatryczne, o ile przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badanie;
 - o. działanie zmierzające do utrudnienia znalezienia w przyszłości zatrudnienia w danym sektorze lub branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego
 - chyba że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi powodami.
3. Za niekorzystne traktowanie z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego uważa się także groźbę lub próbę zastosowania środka określonego w ust. 2, chyba że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi powodami.

10.

Postanowienia pkt. 9 stosuje się do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej ze zgłaszającym, jeżeli również pozostają w stosunku pracy z pracodawcą zatrudniającym zgłaszającego.

11.

Do roszczeń zgłaszającego w sprawach dotyczących niekorzystnego traktowania, o którym mowa w pkt. 9 ust. a. i c., stosuje się odpowiednio art. 183d ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

12.

1. Jeżeli praca jest lub ma być świadczona na podstawie stosunku prawnego innego niż stosunek pracy, zgłaszający nie może być niekorzystnie traktowany z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.
2. Za niekorzystne traktowanie, o którym mowa w ust. 1, uważa się w szczególności rozwiązanie, wypowiedzenie lub odmowę nawiązania stosunku prawnego, na podstawie którego jest lub ma być świadczona praca przez zgłaszającego, chyba że druga strona stosunku prawnego udowodni, że kierowała się obiektywnymi powodami.

13.

1. Jednostronna czynność prawna obejmująca rozwiązanie stosunku prawnego, o którym mowa w pkt. 12, z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest bezskuteczna.
2. Zgłaszający, wobec którego druga strona stosunku prawnego w inny sposób niż wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku prawnego dopuściła się niekorzystnego traktowania z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego,

ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalane na podstawie odrębnych przepisów.

14.

Postanowienia pkt. 12 i 13 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej ze zgłaszającym, jeżeli pozostają w stosunku pracy lub na innej podstawie świadczą pracę na rzecz drugiej strony.

15.

Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej, pod warunkiem że zgłaszający miał uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.

16.

Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności za szkodę, z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, przepisów o ochronie danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że zgłaszający miał uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.

17.

Nie można zrzec się praw określonych w niniejszym dziale ani przyjąć na siebie odpowiedzialności za szkodę powstałą z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

18.

Postanowienia, o których mowa w art. 9 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy, w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, nie obowiązują.

19.

Postanowienia umów o pracę, innych aktów, na których podstawie powstaje stosunek pracy lub kształtujących prawa i obowiązki stron stosunku pracy, w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, są nieważne.

20.

Postanowienia umów oraz innych aktów, na podstawie których świadczona jest praca, innych niż te, o których mowa w pkt. 19, w zakresie, w jakim bezpośrednio lub pośrednio wyłączają lub ograniczają prawo do dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, są nieważne.

21.

Postanowienia pkt. 8-20 stosuje się odpowiednio wobec osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, osoby powiązanej ze zgłaszającym oraz osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej powiązanej ze zgłaszającym, w szczególności stanowiącej własność lub zatrudniającej zgłaszającego.

22.

Postanowienia pkt. 8-20 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy informację o naruszeniu prawa zgłoszono do odpowiedniej instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Unii Europejskiej w trybie właściwym do dokonywania takich zgłoszeń.

Dział III

Zasady dokonywania zgłoszeń wewnętrznych

23.

1. Narodowe Centrum Krwi powołuje stałą Komisję do spraw badania naruszeń prawa, do której zadań należy przeprowadzanie działań następczych, włączając w to weryfikację zgłoszenia i dalszą komunikację ze zgłaszającym, w tym występowanie o dodatkowe informacje i przekazywanie zgłaszającemu informacji zwrotnej.
2. W skład komisji wchodzi trzy osoby wskazane przez pracodawcę.
3. Powołanie członków komisji następuje w formie zarządzenia Dyrektora, a ich kadencja trwa do czasu odwołania całej komisji lub pojedynczych jej członków.
4. Komisja przed przystąpieniem do rozpatrzenia pierwszego zgłoszenia naruszenia prawa opracowuje regulamin działania komisji. Regulamin podlega zatwierdzeniu przez Dyrektora Narodowego Centrum Krwi.

24.

Zgłoszenia będące przedmiotem niniejszego regulaminu mogą być dokonywane w formie:

- a. pisemnej,
- b. ustnej, jako rozmowa telefoniczna lub bezpośredni, osobisty kontakt.

25.

1. Podmiotem uprawnionym do przyjmowania zgłoszeń jest komisja.
2. Zgłoszenia dokonywane są na poniższych zasadach:
 - a. pisemne składane mogą być:
 - za pośrednictwem poczty na adres Narodowego Centrum Krwi w Warszawie lub składane bezpośrednio komisji w zaklejonej kopercie uniemożliwiającej zapoznanie się z treścią zgłoszenia, oznaczonej:
„KOMISJA DO SPRAW BADANIA NARUSZEŃ PRAWA - ZGŁOSZENIE NARUSZENIA PRAWA”;
 - przesyłane w formie elektronicznej za pośrednictwem dedykowanego adresu e-mail: sygnalisci@nck.gov.pl z podaniem w tytule wiadomości: „ZGŁOSZENIE NARUSZENIA PRAWA”;
 - b. zgłoszenia ustne dokonywane są bezpośrednio do komisji lub ustanowionego przez nią członka jako odpowiedzialnego za kontakty ze zgłaszającymi; w przypadku gdy zgłaszający wystąpi z wnioskiem o bezpośrednie spotkanie, zostanie ono zorganizowane w terminie do 7 dni od jego złożenia.
3. W zgłoszeniu należy oznaczyć dane osoby zgłaszającej, w tym imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres e-mail oraz numer telefonu, a w przypadku zgłoszenia ustnego zgłaszający zobowiązany jest do podania tych danych.
4. Komisja prowadzi rejestr zgłoszeń, w którym gromadzi się następujące dane:
 - a. numer sprawy;
 - b. przedmiot naruszenia;

- c. datę dokonania zgłoszenia wewnętrznego;
- d. informację o podjętych działaniach następnych;
- e. datę zakończenia sprawy.

5. Wpisu do rejestru zgłoszeń wewnętrznych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wewnętrznego.

26.

Komisja zobowiązana jest w terminie do 7 dni od dnia złożenia zgłoszenia do potwierdzenia jego przyjęcia.

27.

1. Komisja zobowiązana jest do podjęcia, z zachowaniem najwyższej staranności oraz bezstronności, działań następnych.
2. W ramach działań następnych komisja dokonuje oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu. W tym celu komisja uprawniona jest do przeprowadzania dowodów z dokumentów, przesłuchań osoby zgłaszającej naruszenie, osoby, której zarzut dotyczy oraz świadków, a także innych, które komisja uzna za konieczne do wyjaśnienia sprawy.
3. W przypadku potwierdzenia zarzutów będących przedmiotem zgłoszenia, komisja formułuje pisemny raport z przeprowadzonego postępowania i przekazuje go pracodawcy.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, pracodawca podejmuje dalsze decyzje związane z konsekwencjami wobec osoby która dopuściła się naruszenia prawa, a w szczególności co do wniesienia oskarżenia lub podjęcia działań w celu odzyskania środków finansowych, a także co do rozwiązania stosunku pracy lub umowy cywilnej.
5. W przypadku niepotwierdzenia zarzutów objętych wnioskiem komisja umarza postępowanie oraz informuje o tym na piśmie pracodawcę.
6. Komisja w terminie do 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przekazuje zgłaszającemu informację zwrotną. Informacja zwrotna obejmuje w szczególności informację o stwierdzeniu bądź braku stwierdzenia wystąpienia naruszenia prawa i ewentualnych środkach, które zostały lub zostaną zastosowane w reakcji na stwierdzone naruszenie prawa.
7. Następstwem zdarzeń, o których mowa w ust. 3 i 5 jest zakończenie postępowania przez komisję.

28.

1. Organizacja przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następnych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych uniemożliwia uzyskanie dostępu do informacji objętej zgłoszeniem nieupoważnionym osobom oraz zapewnia ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia i osoby, której dotyczy zgłoszenie. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość takich osób.
2. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następnych oraz przetwarzania danych osobowych osób, o których mowa w ust. 1, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie pracodawcy. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy.
3. Pracodawca stosuje rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające przechowywanie danych osobowych zgłaszającego oddzielnie od dokumentu lub innego nośnika informacji obejmujących zgłoszenie, włączając w to, w odpowiednim przypadku, usunięcie z treści dokumentu lub innego nośnika informacji niezwłocznie po ich otrzymaniu wszystkich danych osobowych zgłaszającego.

Dział IV

Informacja na temat trybu dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do organów publicznych oraz, w stosownych przypadkach, do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej

29.

1. Zgłaszający może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego.
2. Zgłoszenie dokonane do organu publicznego lub organu centralnego z pominięciem procedury określonej w regulaminie zgłoszeń wewnętrznych nie skutkuje pozbawieniem zgłaszającego ochrony przewidzianej w ustawie.

30.

1. Organem centralnym jest Rzecznik Praw Obywatelskich.
2. Organem publicznym przyjmującym zgłoszenia w zakresie zasad konkurencji i ochrony konsumentów jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
3. Organami publicznymi są także inne organy przyjmujące zgłoszenia zewnętrzne dotyczące naruszeń w dziedzinach należących do zakresu działania tych organów.
4. Instytucjami, organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii Europejskiej w zakresie zgłoszeń zewnętrznych są instytucje, organy lub jednostki, które dysponują zewnętrznymi kanałami i procedurami dokonywania zgłoszeń służącymi do przyjmowania zgłoszeń, zapewniającymi głównie poufność tożsamości osób dokonujących zgłoszenia.

31.

1. Zgłoszenia zewnętrzne mogą być anonimowe lub umożliwiające identyfikację zgłaszającego.
2. W celu skutecznego podjęcia działań następnych oraz przekazania informacji o podjętych działaniach następnych w zgłoszeniu zewnętrznym zgłaszający podaje adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej, zwane dalej „adresem do kontaktu”.
3. Administratorem danych podanych w zgłoszeniu zewnętrznym jest organ centralny albo organ publiczny, przyjmujący zgłoszenie zewnętrzne.

32.

1. Zgłoszenie zewnętrzne może być dokonane ustnie lub w postaci papierowej lub elektronicznej.
2. Zgłoszenie w postaci papierowej lub elektronicznej może być dokonane:
 - a. w postaci papierowej - pod wskazany przez organ przyjmujący zgłoszenie adres do korespondencji;
 - b. w postaci elektronicznej - pod wskazany przez organ przyjmujący zgłoszenie adres poczty elektronicznej.
3. Zgłoszenie ustne może być dokonane:
 - a. telefonicznie;
 - b. na wniosek zgłaszającego - podczas bezpośredniego spotkania zorganizowanego w siedzibie organu przyjmującego zgłoszenie w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 7 dni, liczonych od dnia złożenia wniosku.

Dział V

Przepisy końcowe

33.

W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem zastosowanie mają przepisy ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa.

34.

Regulamin wchodzi w życie z dniem podpisania.